

ESIMEHE VEERG

Nüüd lõpuks võib öelda, et kevad on käes. Enamus lumehangedest on sulanud ja suurvete aeg kätte jõudnud. Esimesed kevadlilled näitavad õisi, ja õu on hommikust õhtuni linnulaulu täis. Ka mesilastel on karjalaskepäev ehk puhastuslend juba olnud ja nüüd algab tõsine tööaeg.

Veel nädalapäevad tagasi, kui õisi oli looduses väga napilt, võis märgata, kuidas mesilased võistlesid õiguse eest koguda õietolmu üksikutelt lumi- ja märtsikellukestelt ning krookustelt. Praeguseks tullakse tarusse tagasi juba korralike kollaste õietolmukompsudega, mis enamasti pärit sarapuult. Kui nüüd veel pajud-remmelgad õide lähevad, siis algab mesilasperedes õige kevadpidu – mesinikul aga mesilaste seltsis kiire kevadhooaeg.

Kuidas on seekordne pikk, lumerohe ja kohati vägagi külmal talv mesilaste ja mesinike jaoks möödunud? Mesinike hinnangud mesilasperede kevadisele olukorrale ja talvitumise edukusele on vägagi erinevad. Paljude mesilate pered tulid talvest üsna hästi läbi ja arenevad praegu jõudsasti. Aga pole vähe ka neid mesilaid, kus suur osa peredest ei jõudnudki kevadesse, või jäi mesilasi kevadeks järele vaid peotäis. Keskmise hinnangu järgi olid talvekaod tavalisest suuremad, kuid lausa katastroofist rääkida pole põhjust.

Möödunud lumerohe talve üks iseärasusi oli nugiste ja rähnide tavalisest tugevam rünne mesilatele. Rähnidest asjatavad mesilastarude juures enamasti roherähnid, ja viimastel aastatel on neid märgata aina rohkem. Varasematel aastatel olid tegutsemas enamasti metsnugised, keda oravate ja lindude nappus ajas metsast mesilasse. Tänavu aga mõltsid paljudes mesilates ja isegi kärjehoidlates sageli just valge rinnalaiuga kivinugised, keda on seni haruldasemaks peetud. Vanarahvas on seevastu arvanud, et kivinugis eelis-

tab elada inimeste elamute lähedal, nii et neid on vahel nimetatud koguni kodunugisteks. Mesinikele selline “koduloom” muidugi ei meeldi.

Kevadeti on ikka märgata mesindushuvi kasvu, ja mõnigi huviline soovib mesindusega alustada. Ühelt poolt kasvab huvi mesinduskursuste ja –õppuste vastu, et algteadmisi koguda või mesinikutarkust juurde saada. Teisalt küsitakse mesilasperede ostuvõimaluste järele, kas siis mesila asutamiseks või talvel hukkunud perede asendamiseks. Mesilasperede ostusooovid ületavad mesinike müügipakkumisi. Siit siis äriidee mõnele mesinikule kõrvaltegevuseks: kasvatada suve jooksul uusi mesilasperesid, et neid kevadel müügiks pakkuda. Muidugi peab selline mesila olema vaba rasketest mesilastõbedest ja kasvatatavad mesilased peaksid olema heade tõuomadustega.

Üks asjaolu, mis peaks kõiki mesinikke puudutama, on PRIA juures toimiv mesilate register. Alates möödunud aastast peaksid kõik mesilad, sõltumata mesilasperede arvust, olema maakonna PRIA büroo kaudu registreeritud. Jätkuvalt tuleb igal aastal, sealhulgas ka tänavu 15. maiks, anda PRIA-le teada mesilasperede arv mesilas 1. mai seisuga. Ka need mesilad, mis seni veel registreerimata, peaksid 15. maiks registreeritud saama.

Miks peaks mesinik oma mesila PRIA-s registreerima ja andma teada kevadise mesilasperede arvu? Juba seadusekuulekus ise on kena inimlik iseloomujoon. Mesinikule on registri peamine kasu selles, et registri elektroonset kaarti saab kasutada mesilashaiguste võimaliku levikuohu hindamiseks. Kui näiteks mõnes mesilas avastatakse ameerika haudmemädaniku puhang, siis võib nakkus kanduda ka lähedalasuvatesse mesilatesse. PRIA registris oleva mesilate kaardi alusel saab nakkuskoldest kriitilises kauguses asuvates mesilates kontrol-

lida haiguse võimalikku ilmnemist ja abistada mesinikku tauditõrjel.

Registrist peaksid ka taimekaitsetöid kavandavad põllumehed saada infot oma põldude lähikonnas asuvate mesilate kohta, et koostöös mesinikega vältida mesilaste mürgistusi. Kui mesila ei ole registris, siis pole põllumehel võimalust ega kohustust mesinikuga kontakti võtta, ning mesilaste kahjustamise risk taimekaitsetööde tõttu suureneb. Mõistagi tuleb taimekaitsetöödel täita seadustest tulenevaid nõudeid, mis ei luba taimede õitsemise ajal kasutada mesilastele ohtlikke kemikaale. Kui aga mesilaspered on pritsimise tõttu ometi häda saanud, aga mesila ei ole registreeritud, siis mürgistusjuhtumit kahjuhüvitamise menetlusse ei võeta.

Praegu pole küll veel lahendatud see küsimus, kuidas ja kelle kaudu täpselt peaksid põllumehed saama PRIA registri andmeid kasutada. Juba 2010. a. sügisel on põllumajandusminister EML-i küsimusele vastates lubanud koos PRIA-ga selle küsimuse lahendada. Loodame, et minister oma ametis jätkates lubaduse täidab, aga vajadusel tuletame talle seda lubadust meelde.

Näib, et ministeerium ja teised riigiasutused on viimasel ajal mesindust ja mesinike probleeme tõsisemalt võtmas. Kindlasti on see mõjutatud Euroopa Liidu üha tugevnevast murest ja huvist kaitsta mesilaste teravist. See on seotud mesilaste kasvatuse suremusega Euroopa paljudes piirkondades. Kui kaovad mesilased kui paljude kultuur- ja loodustaimede peamised tolmeldajad, siis tühjeneb meie toidulaud ja manduvad looduslikud taimekooslused. Mesinikud ise on mesinduse hoidmisel ja edendamisel mõistagi esirinnas – nagu mujal maailmas, nii ka meil.

Aleksander Kilk
EML juhatuse esimees

TOIMUS EML-I ARUANDE-VALIMISKOOSOLEK

EML-i aruande-valimiskoosolek toimus 26. märtsil 2011 Tallinnas Väike-Paala 3 saalis. EML-i juhatuse aruande esitas juhatuse esimees Aleksander Kilk. Aruandes iseloomustati EML-i viimaste aastate tegevuse põhisuundi ja juhatuse liikmete tööjaotust erinevates töövaldkondades. EML-i juhatuse tegevuse oluline osa alates 2004. a. on väljendunud Eesti mesindusprogrammi erinevate meetmete kaudu tehtavas arendustöös, mis kattub EML-i eesmärkidega. Lisaks on tegeldud mesinikele suunatud teabelevi arendamisega, seadusandluse ja regulatsioonide alaste läbirääkimistega ametiasutustes, rahvusvahelise koostöö arendamisega.

EML-i üheks oluliseks eesmärgiks on olnud piirkondlike mesindusseltside tegevuse aktiveerimine eelkõige kohalike mesindusõppuste ja arendustööde toetamise kaudu. On toimunud mõned mesinduskursused, kuid vajadus kursuste järele oleks pakkumisest oluliselt suurem. Vabariiklikele mesinduspäevadele on esinema toodud spetsialiste teistest riikidest. Väga heaks näiteks on 5. veebruaril Tartus toimunud vabariiklik mesinduspäev, kus Eesti mesinikele esinesid Baltimaade ja Skandinaavia riikide parimad spetsialistid. On korraldatud õppereise mesilatesse ja külaskäike naaberriikide mesindusega tutvumiseks, samuti võetud Eestis vastu naaberriikide

mesinike grupe.

Koosolekul esines revisjonikomisjoni liige Ülo Lippa, kes luges ette kontrolli põhjal koostatud revisjoniakti ja selgitas komisjoni hinnanguid. Aktis toodi esile mitmeid EML-i tegevuses aktiveerimist või parandamist vajavaid valdkondi või konkreetseid ülesandeid. Nii näiteks vajaks kohendamist ja täiendamist EML-i põhikirja, mis on koostatud praeguseks juba ligi 20 aastat tagasi ning on mõnes osas vananenud. Samuti peaks EML viima lõpule Apimondia liikmeks astumise protseduuri.

Järgnenud arutelus ja küsimustes vastustes toodi välja eelkõige puudused ja parandamist või arendamist vajavad valdkonnad. EML-i liikmete arv on viimastel aastatel olnud 450–500 liikme vahel, kuid peaks olema tunduvalt suurem. Arutati, kuidas EML-i liikmeskonda oleks võimalik suurendada. Arutati ka vajadust uute mesindusraamatute ja mesindusnõuande korraldamise järele, mesilaste registri paremat rakendamist, meekäitlemise konkreetsete nõuete teemat ning EML-i võimalusi neid küsimusi lahendada.

Arutelu järel otsustati nii EML-i juhatuse aruanne kui ka revisjonikomisjoni akt kinnitada.

EML-i uus juhatuse otsustati valida 7-liikmelisena. Kandidaatide esitamise, tutvustamise ja arutelu järel läbi viidud valimise tulemusena valiti EML-i juhatusse Aleksander

Kilk (juhatuse esimees), Jaanus Tull (juhatuse aseesimees), Aivo Sildnik, Arvi Raie, Marje Riis, Mart Kullamaa ja Martin Rebane. EML-i revisjonikomisjon valiti 3-liikmelisena järgmises koosseisus: Priit Pihlik, Ülo Lippa ja Leili Otsa.

Ametliku koosoleku järel toimusid loengud. Arvi Raie tutvustas olukorda mesilashaiguste alal, haiguste seireuuringuid, mesilaste kollapsi probleemi maailmas ja Euroopa Liidus suurenevat tähelepanu mesilaste tervise parandamisele. Dagmar Undrits, kes juhib Veterinaar- ja Toiduametis mee kvaliteedi ja käitlemise ning järelevalve alast tööd, tutvustas mesinikele toiduohutuse ja hügieeni tagamise põhilisi nõudeid ja põhimõtteid mee käitlemisel. Mesinik Tarmo Teetlok kõneles oma kogemustest suira tootmisel. Samas kutsus ta mesinikke koostööle, et arendada ühiselt välja võimalusi suira tootmiseks ja ekspordiks, kasutades Leedu mesinike koostöö- ja ekspordikogemusi.

Kokkuvõtte tegi Aleksander Kilk

EML-I JUHATUSE KOOSOLEK JÄNEDAL

EML-i aruande-valimiskoosolekul 26. märtsil valitud uue juhatuse esimene koosolek toimus 5. aprillil 2011 Jänedal. Koosolekust võtsid osa Aleksander Kilk, Jaanus Tull, Aivo Sildnik, Arvi Raie, Marje Riis ja Mart Kullamaa.

Koosolekul arutati EML-i juhatuse tegevuskava ja ülesannete ning tegevusvaldkondade jaotamist juhatuse liikmete vahel. Olulise teemana arutati revisjonikomisjoni aruandes ja aruande-valimiskoosoleku poolt tõstatatud puudusi EML-i senises tegevuses ning kavandati meetmeid ja tegevusi nende puuduste kõrvaldamiseks. Sealhulgas kaaluti EML-i põhikirja uuendamise töögrupi moodustamist ja konsultatsioonivõimaluste leidmist mittetulundusühingute seadusest

tulenevates juriidilistes küsimustes. Põhikirja muutmiseks ja täiendamiseks ootab EML-i juhatuse ettepanekuid ka kõigilt EML-i liikmetelt.

Koosolekul arutati EML-i tegevuse arendamise ja positsiooni tugevdamise võimalusi ühiskonnas oma liikmeskonna huvides ja Eesti mesinduse üldiseks edendamiseks. Kaaluti võimalusi EML-i juurde mesindusala nõustajate grupi moodustamist, et anda erialast nõu ja koolitust eelkõige EML-i liikmetele, aga kokkuleppe korral laiemalt ka kõigile teistele mesinikele.

Olulise teemana käsitleti EML-i 2011. aasta eelarvet ja EML-i kui Eesti mesindusprogrammi vastutava täitja ülesandeid nii programmi tegevuskava täitmisel kui ka selleks vaja-

like rahaliste vahendite tagamisel, sealhulgas laenuabiga. Teabelevi arendamise osas arutati "Mesiniku" lehe tugevdamist ja EML-i oma veebilehe väljaarendamist.

Vabariiklik mesinduspäev, mis toimus 23. juulil 2011, otsustati korraldada Harjumaal Padisel. Arutati mesinduspäeva loengute kava ja lektorite üle. Esinema oodatakse lektoreid lisaks Eestile ka Taanist ja Leedust. Mesinduspäeva läbivaks üldiseks teemaks on valitud mesilaste korjema ja meetimete küsimused. Sel teemal ilmub suviseks mesinduspäevaks ka EML-i poolt koostatav teabeleht "Mesiniku suve-eri 2011".

Kokkuvõtte tegi Aleksander Kilk

2010.–2013. AASTA EESTI RIIKLIKU MESINDUSPROGRAMMI JUHTKOMISJONI II ISTUNG

Juhtkomisjon on järelevalveorgan, mis täidab programmist tulenevaid ülesandeid: jälgib mesindusprogrammi eesmärkide saavutamiseks kasutatavate meetmete efektiivsust ja kvaliteeti; töötab tegevuskavade ja tegevusaruannete põhjal välja strateegilisi suuniseid ja prioriteete; korraldab vähemalt korra poolaastas vahehindamisi. Eesti riiklik mesindusprogramm 2010-2013 on koostatud kolmeks aastaks ning selle aja jooksul seda ei muudeta.

Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programmi 01.09.2010–31.08.2013 juhtkomisjon on moodustatud põllumajandusministri 20. oktoobri 2010. aasta käskkirjaga nr. 123.

14. märtsil 2011 toimus Põllumajandusministeeriumis mesindusprogrammi juhtkomisjoni teine istung, mille tööd juhtis põllumajandusministri pöllumajandus- ja kaubanduspoliitika asekaitsler Andres Oopkaup.

Juhtkomisjoni teisest istungist võtsid osa: Andres Oopkaup (Põllumajandusministeeriumi põllumajandus- ja kaubanduspoliitika asekaitsler), Mai Talvik (Põllumajandusministeeriumi põllumajandusturu korraldamise osakonna juhataja), Aivar Raudmets (Eesti Mesindusprogrammi projektijuht), Aleksander Kilk (Eesti Mesinike Liidu juhatuse esimees ning Eesti Aianduse ja Mesinduse Keskseksi esindaja), Dagmar Undrits (Veterinaar- ja Toiduameti loomse toidu büroo peaspetsialist), Liina Tiik (Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni ameti riiklike toetuste büroo juhataja), Ain Zereen (Veterinaar- ja Toiduametituru-

korraldustoetuste järelevalve büroo juhataja), Jaanus Tull (Eesti Kutseliste Mesinike Ühingu juhatuse esimees), Marje Riis (Saaremaa Meetootjate Ühingu esindaja), Liina Jürgenson (Põllumajandusministeeriumi loomakasvatussaaduste büroo juhataja), Ragne Lokk (Põllumajandusministeeriumi loomakasvatussaaduste büroo peaspetsialist).

Juhtkomisjoni teisel istungil olid arutlusele kolm päevakorrapunkti:

1) Tegevusaruanne mesindusprogrammi 1. aasta I poolaasta tegevuse kohta perioodil 01.09.2010–28.02.2011.

2) Tegevuskava ja kulude kalkulatsioon 1. tegevusaasta II poolaastal perioodiks 01.03.2011–31.08.2011.

3) Muudes küsimustes kuulati ära Aleksander Kilgi vastused juhtkomisjoni esimesel istungil eelmise perioodi, 2007.–2010. aasta mesindusprogrammi puudutavatele küsimustele. Lisaks andis Eesti Mesinike Liidu esimees ülevaate rahalisest olukorrast käesoleva, 2010.–2013. aasta mesindusprogrammi ettemaksete tegemiseks.

Nii I poolaasta tegevusaruandega kui ka II poolaasta tegevuska-

vaga tutvuti punkt-punkti haaval. Tegevusaruandes esitatud ettepanekuid otsustati toetada arvestusega, et 1. tegevusaasta eelarvet ei ületata. 1. aasta I poolaasta tegevusaruande läbi arutanud, otsustas juhtkomisjon selle heaks kiita. Järgnevalt vaadatakse kõik aruandlusega seotud dokumendid läbi Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni ameti (PRIA) riiklike toetuste büroos, kus otsustatakse, kas kõik I poolaasta aruandeperioodi tegevused on aruandeperioodi tegevused on avalikustatud mesindusprogrammi veebilehel www.mesindusprogramm.eu.

Tutvunud mesindusprogrammi 2010–2013 1. aasta II poolaasta tegevuskavaga perioodiks 01.03.–31.08.2011, otsustas juhtkomisjon selle heaks kiita.

Eesti riikliku 2010.–2013. aasta mesindusprogrammi vastutava täitja kohustuse on endale võtnud Eesti Mesinike Liit (EML). Mesindusprogrammist tulenevate ülesannete täitmiseks on EML-iga sõlmitud töölepingu alusel võetud tööle projektijuht Aivar Raudmets (mesindusprogramm@gmail.com).

4. MEETME VAATLUSMESILATELE JA MESINIKELE ESITATAVAD TINGIMUSED JA EESKIRJAD:

1) 4. meetme vaatlusmesila iseiseiva mesiniku staaž peab olema vähemalt 10 aastat.

2) Mesila suurus peab olema vähemalt 50 või rohkem mesilasperet.

3) Mesiniku poolt peavad olema täidetud järgmised punktid:

a) mesila on registreeritud PRIA registris;

b) mesilast on teavitatud kohaliku Veterinaar- ja Toiduametit.

4) Mesindusprogrammi jooksul peab vaatlusmesila mesinik:

a) pidama mesila päevikut ning kandma vajalikud andmed iga mesilaspere kohta peetavale tarukaardile. Tarukaarte saab MP-st;

b) pidama päevikut ilmastiku ja korje kohta;

c) hindama peresid 6 näitaja järgi, nagu tōumesilas (lisa 1: Mesilaspere hindamise alused).

5) Erineva rassi (tōu) mesilaspereid peavad olema gruppis võrdselt jao-

tatud, et nende hindamine toimuks võimalikult sarnastes tingimustes.

Näiteks 12-pereline grupp: 4 kraini, 4 itaalia, 4 buckfasti peret.

6) Igasse vaatlusmesilasse antakse igast rassist (tōust) 10 mesilasema.

Seega: ühele mesilale kokku 30 mesilasema, kõigi vaatlusmesilate peale kokku 5 x 30 = 150 mesilasema.

7) Kogu programmi kestuse jooksul on vaatlusmesila mesinik kohustatud võtma osa loengutest, mis räägivad tōuaretusest ja perede hindami-

sest ning mesilasperede haigustest. Loengute toimumisest teavitatakse mesinikke eelnevalt.

8) Vaatlusmesilate mesinikele selgitatakse riske ja nende maandamise võimalusi.

9) Mesilasperede hindamine algab mesilasemade saamise hetkest ja kestab mesindusprogrammi lõpuni 31. 08. 2013. a. Emad saadetakse mesinikule 2011. aasta jooksul.

10) Vaatlusmesila mesinikul on vaja esitada aruanne oma tegevuse kohta.

11) Vaatlusmesilad paiknevad geograafiliselt viies Eesti piirkonnas:

- A. Saaremaa, Hiiumaa ja Läänemaa
- B. Harjumaa ja Raplamaa
- C. Lääne-Virumaa ja Ida-Virumaa
- D. Järvamaa, Jõgevamaa, Viljandimaa, Pärnumaa
- E. Tartumaa, Valgamaa, Põlvamaa, Võrumaa.

Ülevaated koostas Aivar Raudmets

APRILL-MAI MESILAS

Mesilastel on puhastuslend tehtud. Sel aastal toimus see märtsi esimesel poolel või keskel. Lund oli puhastuslennu ajal veel kõikjal ja ka kevad ei kiirustanud tulekuga. Mis töid ma siis mesilas teen? Kõigepealt vaatan mesilaspered üle, et kas elus ja kas on ikka piisavalt sööta. Kui mõni pere on surnud, siis lähevad kärjed sulatusse ja taru desinfitseerimisele. Kui surnud peret pole kohe võimalik likvideerida, siis sulgen lennuaugu, et mesilased ei pääseks röövima ja võimalikku nakkust edasi kandma.

Teise vaatluse ajal juba vaatan, kas kõigis mesilasperedes on ema olemas ja kas ta ka muneb. Mul on kasutusel 10-raamilised korpustarud ja üks grupp ka 8-raamiliste korpustega. Kui mesilaspere katab alla 6-7 kärjetänava, siis kasutan pere koondamiseks vahelauda ja piiran ka lennuava väiksemaks. Nii ei pea pere liigset ruumi kütma ja saab kiiremini hoo sisse. Kui mesilasperes on sööta vähe või lausa puudu, siis kasutan kas mee- või söödakärgi, mida panen juurde. Kuna söödan ca 20 kg suhkrut pere kohta, siis on nälg kevadel haruldane, aga seda tuleb ette. Kui mõnes tugevas ja terves peres on kevadel alles üle 4 söödaraami, siis võtan neid sealt vähemaks (aprillis peaks peres olema ikka vähemalt 3 söödaraami) ja annan sinna, kus puudus käes. Enamasti vajavad 3- ja 5-raamilised pered mul kevadel lissööta kargede näol. Nii ka sel aastal.

Kui mul talvel soojendusmatti peal pole, siis varakevadel enne puhastuslendu panen kõigile peredele 50 mm paksuse soojenduse peale. Peres on kevadel sees haue, mis vajab stabiilset temperatuuri, aga väljas on veel väga külmad ilmad, tugevad miinuskraadid pole haruldased.

Kui avastan, et peres pole enam ema sees, siis annan varuperest ema sisse. Annan kas plastikpuuriga või tõstan koos varupere raamidega suurele perele sisse. Siis ema puuri ei pane. Siiamaani on emad 100%-lt vastu võetud, kuigi ega milleski saa lõpuni kindel olla. Emasid ja peresid võib minu kogemuste järgi niimoodi ühendada ca kaks nädalat pärast lume kadumist. Paistab, et see on veel aeg, kus peredes on ülekaalus talvitunud mesilased.

Ma ei ole kevadeti perede ergutamiseks erilisi võtteid kasutanud. Tavaliselt saavad nad kevadel juba ise piisavalt õietolmu ja see paneb

pere paremini arenema kui miski muu. Kui mesilasperes on hakanud mesilasi rohkem juurde tulema, siis olen väikesi ja nõrku peresid ergutanud kinnise haudmeraami lisamise ja 1:1-söödalahu andmisega poole liitri kaupa korraga. Tavaliselt pole ergutussööta vaja panna üle 2-3 korra.

Eelmine kevad panin tugevatele peredele prooviks peale ka 3-raamilisi peresid. Valisin sellised pered, kus kohe-kohe oleks olnud vaja uut korpust peale panna. Asetasin suure pere korpuse peale emalahutusvõre ja sinna otsa 3-raamilise perega korpuse. Igaks juhuks panin ka ajalehe vahele. Kuuest perest neli läksid ilusasti arenema. Hiljem tõstsin pered jälle lahku. Kahel perel kadus ühel ema üleval ja teisel all. Üldiselt ma suurt efekti ei näinud ja see aasta enam ei proovi. See jälle ei tähenda, et kellelgi teisel ei peaks see õnnestuma. Pealegi, ühe katse järgi ei saa teha lõplikke otsuseid. Ise aga jään haudmeraamide tõstmise juurde. Olen proovinud sellist võimalust, kus 3-4 põhipere kohta on üks n.-õ. abistav pere. Sel juhul võtan iga kord, kui mesilat külastan, ühest perest ülejäänud kolme jaoks haudmeraame. Umbes 8-9 päeva tagant. Annan ühe raami igasse perre, ja enamasti on see segahaue ning mai teisest poolest lahtine haue või munad. Sedasi annan hauet kevadel 2-4 korda.

Alati on problemaatiline olnud teise korpuse lisamine. Küll tuleb panna peale, siis jälle alla. Mina kasutan selleks järgmist võtet. Kui korpuses on kõik kärjetänavad mesilaste poolt asustatud ja peres on juba 6 raamitait hauet, siis on mesilaspere korpuse lisamiseks piisavalt tugev. Mina panen uue korpuse peale. Enamasti (minu mesindus koosneb ainult eranditest) on uues korpuses 6 kärjepõhjaga raami ja 4 ülesehitatud kärke. Uuest korpusest võtan 2 kärjepõhjaga raami välja nii, et korpuse keskele jääks 2 raami jagu tühja ruumi. Sinna panen talvitunud korpusest 2 haudmekärge, ja väljavõetud kärjepõhjadega raamid panen alumisse korpusesse kõige äärmisteks. Nii jäävad alumises korpuses olevad haudmeraamid keskele ja pealepandava korpuse haudmeraamid nende kohale. Siis ei ole mesilastel tegelikult vaja palju rohkem kärge soojas hoida kui enne ja haudme jahtumist pole karta. Üldiselt on mul esimese korpuse lisamisega

Aimar Lauge

kujunenud enda jaoks välja ka selline reegel, et esimene laiendus tuleb teha õigel ajal või veidi hiljem, aga järgmised õigel ajal või veidi varem.

Veidi tahaks kirjutada ka kärjepõhjade kasutamisest. Kärjepõhjad sulatan ma raami sisse elektriga – ja teen seda kevadel aprillikuus. Seda ruumi, kus ma hoian raame ületalve, ma ei küta. Üks aasta tegin ma kärjetamistöö ära juba sügisel, aga siis selgus, et talve jooksul olid traadid külma tõttu kärjepõhjade seest lahti tulnud, ja pärast oli tööd topelt. Seepärast teen seda tööd kevadeti. Paljudest raamatutest võib lugeda, et 1 kg vaha tootmiseks peab mesilaspere kuluutama 4-5 kg mett, ja seepärast pole soovitatav ainult kärjepõhjadega laiendada. Pealegi kulutavat see liigselt mesilasperet ja mesilasema munevat kevadeti hoopis parema meelega tumedatesse kargedesse. Ning lisaks kõigele vähenevat ka meesaak.

Ma ka usun, et vahatootmiseks kulub tõesti mett ja suira, kuid tegelikult on tegemist andmetega, millega pole praktilises mesinduses midagi peale hakata. Sama loogika järgi võiks mesilaspere ära kaotada, kuna ta kulutab aastas ca 90 kg mett enda tarbeks, mis on meie, mesinike, jaoks ilmselgelt liiast. Tegelikult tuleb piiluda mesilaspere bioloogiasse, et saada asjale õige vaatenurk. Nimelt enne, kui töomesilasest saab ehitaja, on ta amm-mesilane. Oma ammekarjääri lõpus toidab ta noori, kuni 3-ööpäevaseid vaklu, olles enne seda ise kõvasti mett ja suira söönud (ning andnud seda eelnevalt vanematele vakladele). Noortele vakladele antav toit on väga rammus ja amm-mesilase tagakeha loogete alla kasvavad vahapeeglid, kuhu mesilase organism

hakkab tootma vaha. Nii juhtub see iga amm-mesilasega. Seepärast pannaksegi kärjepõhju haudmeraa- mide vahele.

Mis siis juhtub selle vahaga, mida mesilastel pole kuhugi panna? See kukub lihtsalt maha ja kaob.

Mesilased panevad küll veidi vaha tagavaraks, näiteks liistude külge. Mesilaspere võiks üles ehitada 3-4 korda rohkem kärge, kui me suudame ära kasutada. Minu kogemused näitavad, et need mesilaspered, kelle laiendamiseks kasutatakse vaid kär-

jepõhju, ei arene sugugi aeglasemalt kui teised pered, ennemini on need pered tervemad ja tugevamad.

Soovin kõigile ilusat kevadet ja head mesindamist!

Muhu mesinik Aimar Lauge

KOHALIKE ÜHENDUSTE JA SELTSIDE 2010/2011 II POOLAASTA ÕPPE- JA TEABEPÄEVAD

Õppe- ja teabepäevade korraldamist toetab Euroopa Liit Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programmi 01.09.2010-31.08.2013 kaudu. Osavõtt on tasuta.

Harju Mesinduse Seltsi õppe- ja teabepäevad
Tallinnas Marja 4D kl. 17.00-19.00.

25.05. Perede ettevalmistamine magasinide pealepanemiseks. Lektor Sulev Norak. (2 t; ei saa toetust mesindusprogrammist).

29.06. Sülemlemine. Emade kasvatus väikemesilas. Lektor Mart Kullamaa (2 t). Info Sulev Norak 53663294.

Tallinna Mesinike Ühistu õppe- ja teabeõhtud
Tallinnas Ehitajate tee 5 VII-315 kl. 17.30. (korraldaja Uku Pihlak).

10.05. Mesindamise võtted erinevate mesilasside ja erinevate tarutüüpide kasutamisel. Mesindamine korpustarudega. Lektorid Sergei Kozlov/Uku Pihlak (2 t).

14.06. Arutame, milliseid sülemlemisvastaseid võtteid kasutada ja kui efektiivsed need on. Lektor Uku Pihlak (2 t; ei saa toetust mesindusprogrammist). Info Uku Pihlak 5052736.

Tähelepanu! 18.juunile kavandatud Hiiumaa mesinike praktilise õppe- ja teabepäeva kuupäeva ja asukohta on MUUDETUD!!!

Hiiumaa Mesinike Seltsi õppe- ja teabepäev
Lembit Känu mesilas Loja külas Pühalepa vallas kl. 10.00

11.06. Praktiline õppepäev. Mesilasperede paljundamine, sülemlemise takistamine ja ennetamine. Kuidas püüda sülemeid. Lektor Uku Pihlak (3 t). Info Uku Pihlak 5052736.

Ida-Viru Mummu Seltsi õppe- ja teabepäev
Eret Lahti mesilas Utria külas Vaivara vallas Ida-Virumaal kl. 10.00.

14.05. Mesinduse alustamine algajaile. Tarude ehitus. Mesilas perede soetamine. Kevadtööd mesilas. (praktiline). Kärgede ehitus, perede laiendamine (praktiline). Mesilaste haigused ning nende ennetamine. Hilisemad tööd mesilas (teoreetiline). Lektor Eret Laht (3 t). Info Heiki Roots 55633317.

Järvamaa Mesinike Seltsi õppe- ja teabepäev
Laupa mõisas Laupa külas Türi vallas Järvamaal kl. 10.00.

14.05. Tööd mesilas varakevadest hilissügiseni (mesindusvõtted). Lektor Maire Valtin (3 t). Info Peedo Läll 53904585.

Karksi-Nuia Aianduse ja Mesindusseltsi õppe- ja teabepäev
Karksi vallas Polli-Järve talu mesilas kl. 10.00.

21.05. Pesade laiendamine ja sülemlemise vältimine. Lektor Antu Rohtla (1 t). Mesilaste nakkushaigused, nende diagnoosimine ja proovide võtmine. Lektor Arvi Raie (2 t). Info Antu Rohtla 56612622.

Põltsamaa Mesinike Seltsi õppe- ja teabepäev

Põltsamaa Kultuurikeskuses J. Kuperjanovi 1 kl. 10.00.

04.06. Väljasõit Saaremaa mesilatesse (Leevi Väli, Aimar Lauge jt). Teema: Mesindusruumide tunnustamisega kaasnevate kulude ja arvestuste pidamine. Tööjõu planeerimine mesindamisel ning mesilasemate kasvatus. Lektor Aimar Lauge (2 t). Korraldus ja info Ain Seeder 5250204. **NB!** Vajalik eelregistreerimine.

Elva Mesinike Seltsi õppe- ja teabepäev
Elvas Pargi 34 kl. 10.00.

14.05. Uute perede moodustamine. Perede poolitamine. Koondkunstpere. Võrsikpere. Lendperede tegemine. Millest sõltub mee kvaliteet. Lektor Tõnu Hiimäe (2 t). Info Tõnu Hiimäe 5049020.

Võrumaa Mesinike Seltsi õppe- ja teabepäev

Valgamaal Sangastes Rein Männiste mesilas kl. 10.00. **NB!** Kohalesõiduks koguneme Sangaste kiriku esisele platsile kl. 9.45.

28.05. Kevadisi töid mesilas ja valmistumine peakorjeks, emadekasvatus. Lektor Rein Männiste (3 t). Vahavahetus toimub algusega kell 9.00 Sangaste kiriku platsil ja hiljem Rein Männiste mesilas. Info Mati Urbanik 5290388.

Mesinduskursuse „Hobimesiniku aastaring 2011-2012“ raames toimuvate mesinduse õppepäevade kuupäevi on muudetud!

Põhja-Viljandimaal Suure-Jaani vallas Ülde külas Põllussaare talus kl. 10.00.

28.05. välja kuulutatud õppepäeva EI TOIMU!

Mesinduskursuse 2011-2012 Hobimesiniku aastaring raames toimuvad Põhja-Viljandimaal Suure-Jaani vallas Ülde külas Põllussaare talus kl. 10.00 järgmised mesinduse õppepäevad:

11.06. Hobimesiniku aastaring, 1.õppepäev. Mesilaspere bioloogia, mesilaste pidamiseks vajalik inventar, kärjemajandus, teadmised mesilasperede ostmiseks ja tarru paigutamiseks. Teoreetiline ja praktiline õpe. Lektorid: Jaak Riis ja Marje Riis (7 t)

18.06. Hobimesiniku aastaring, 2.õppepäev. Mesilaspere bioloogia, mesilaste korjema, mesilaspere laiendamine, mesilaste haigused ja kahjurid. Teoreetiline ja praktiline õpe. Lektorid: Jaak Riis ja Marje Riis (7 t) Eelregistreerunutege võetakse ühendust. Info Jaak Riis 56983361 või mesindusprogrammi projektijuht Aivar Raudmets 53414067.

MESINIKULE VAJALIKUD TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD

Mesiniku kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse mesiniku kutsetegevust ning esitatakse kutseala ja –tase-me pädevusnõuded (kompetentsusnõuded), mis on töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogum. Mesiniku kutsestandardiga on võimalik tutvuda Kutsekoja koduleheküljel: <http://www.kutsekoda.ee/et/kutse-register/kutsestandardid/10381646/kirjeldus>.

Kutsestandardi tingimused. Kutsestandard peab vastama kindlatele tingimustele. Mesiniku kutsestandardi koostamisel on lähtunud praeguse Eesti mesiniku tööanalüüsist ja kutsestandardile esitatud tingimustest. Mesiniku töid analüüsisid ja kaardistasid Eesti kutselised mesinikud, sest neil on ülevaade kogu tööprotsessi üksikosadest ja tervikmahust. Kutsestandard on ehitatud üles osade – pädevuste – kaupa. Pädevusi on kirjeldatud terviklikult ning igale neist on määratud Eesti kvalifikatsiooniraamistik (EKR) tase, mis võimaldab iga pädevust kasutada iseseisvalt (õppekavas, hindamisel, sh VÕTA ehk varasema õpi- ja töökogemuse arvestamisel). Mesiniku kutsestandard määratleb mesiniku kutse Eesti kvalifikatsiooniraamistikus. Kõikidele pädevustele määratud tasemetega, samuti vajalike teadmiste ja oskuste ning vastutuse ja iseseisva tegevuse ulatuse põhjal anti mesiniku kutsestandardile V tase. Tasemekirjeldused on esitatud Kutsestandardi lisas 1 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/110122010012>).

Kutsestandardi ülesehitus. Kutsestandard koosneb kolmest suurest osast: A-, B- ja C-osast.

A-osas kirjeldatakse mesiniku kutset üldisemalt. Välja on toodud mesiniku töö üldine kirjeldus ja eripära, töökeskkond ja töövahendid, tööks vajalikud isikuomadused, võimed ja iseloomujooned, mesinikukutse sise-riiklikud ja rahvusvahelised regulatsioonid ning kutsealase ettevalmistuse alused. Mesinik töötab iseseisvalt, planeerib ise oma tööaega ja ülesandeid, olles samas innovaatiline ja jätkusuutlik. Mesiniku töö eeldab mesila majandamiseks vajalikke teadmisi ja ettevõtlikkust. Töö sõltub aastaaegadest ja ilmastikust, toimub nii sise- kui ka välitingimustel ning vajadusel ka puhkepäevadel ja pühade ajal. Mesinik peab taluma mesilase nõelamist ja oskama arvestada sellega seonduvat allergiaohtu. Töö eripäraks on üksinda töötamine ja otsuste iseseisev vastuvõtmine. Mesinikuks saab õppida kutseõppeasutuses, ning soovitatav haridustase on keskkaridus.

B-osa kajastab pädevusnõudeid (vajalikke oskusi, teadmisi ja hoiakuid) ja on aluseks õppe- ja koolituskavade koostamisel ning inimeste

pädevuse hindamisel. See osa annab ka põhjaliku ülevaate kõikidest mesiniku tööd. Mesiniku tööd on kajastatud läbi 18 pädevuse (punktid 2.1–2.18). Pädevusi on kirjeldatud tegevusnäitajate ehk vaadeldavate praktiliste tegevuste kujul. Selleks, et tegevused oleksid vaadeldavad, alustatakse kõiki fraase aktiivset tegevust väljendavate tegusõnadega, näiteks *hooldab, analüüsib, valib, moodustab* jne. Toon siinjuures lihtsa selgitava näite. Mõned mesinikud toodavad oma mesilas ka taruvaiku. Selle tegevuse sisu saab väljendada lühidalt “taruvaigu kogumine”. Õppekavades öeldakse selle teema õppimise tulemuslikkuse kohta: “oskab koguda taruvaiku”. Tegevusnäitajate ehk vaadeldavate praktiliste tegevuste kujul

Marje Riis ja Jaanus Tull
Aimar Lauge foto

on kutsestandardis sama asi mesiniku jaoks järgmine: “kogub taruvaiku, kasutades erinevaid meetodeid” (punkt 2.12), mis tähendab, et mesinik teebki seda tööd, mitte et ta üksnes oskab teha.

Kõik mesilaspere hooldamisvõtted ja mesindussaaduste tootmiseks vajalikud tööoperatsioonid on tegevusnäitajate kaudu üksikute tegevuste haaval lahti kirjutatud. Lisaks tegevuste lahtikirjutamisele sisaldab iga pädevus vajalike teadmiste kirjeldust ja hindamismeetodit, mille alusel vastavat oskust hinnata.

B-osa alguses (punkt 2.1) on toodud mesiniku töö läbivad pädevused 10 tegevusnäitajana.

Edasi järgnevad pädevused üksikute järjekordsete tegevustena – mesilaspere hooldamisel kevadel, suvel, sügisel ja talvel (punktid 2.3–2.5). Kuigi mesilaspere hooldamine on aastaaegade kaupa eraldi välja toodud, on see samas tihedalt seotud kõikide

järgnevate pädevustega. Mesilaspere hooldamise pädevustele järgnevadki inventariga tegelemine ja kärjema-jandus. Mesilasemate kasvatamisega seotud tegevused on välja toodud 13 tegevusnäitajaga punktis 2.8.

Järgmised seitse pädevust (punktid 2.9–2.15) kajastavad mesindussaaduste tootmist: mesi, õietolm, mesilase toitepiim, taruvaik, suir, vaha ja põllumajanduskultuuride tolmeldamine. Mesilasmürgi kogumine on teadmiste tasemel mesilaspere suviste hooldustööde pädevuse juures, kuna seda ei ole võimalik praktilise tegevusena hinnata, sest mürgi tootmist praegu Eestis ei praktiseerita. Kõikide pädevuste juures on toodud ära ka vajalik teoreetiliste teadmiste baas, milles on läbivaks mesilaspere bioloogia. Mesindussaaduste tootmise pädevustele järgnevad mesilaspere haiguste tundmine ja ravimine ning kaitsmine kahjuritest. Viimase pädevusena (punkt 2.18) on nimetatud mesila majandamist, mis hõlmab tegevusnäitajate äriplaani koostamist, mesila tasuvuse arvestamist, mee vurritamist ja meemüügi arvestuse pidamist vastavalt seadustele ning tööajakulu optimeerimist, arvestades mesinduses kasutatavaid tehnoloogiasid.

C-osa kajastab kutsestandardi kohta käivat üldist teavet. 9. detsembril 2010. aastal kinnitas Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu mesiniku kutsestandardi, mis kehtib 5 aastat.

Lähedasi kutseid mesinikul ei ole. Nimeliselt on välja toodud kutsestandardi koostajad. Mesiniku kutsestandardi koostamine läbis Kutsekoja koordinaatori Eve Kitt'i juhtimisel kõik ettenähtud etapid. Kogu protsess võttis aega kolmveerand aastat.

C-osa lisas 1 on toodud mesiniku tööosade ja –ülesannete kaart, mis annab kompaktse ülevaate mesiniku kutsest.

Eesti mesilate praegune suurus ja majanduslikud näitajad ei võimalda/ei vaja abitööjõu kasutamist. Tulenevalt mesindussektoris valitsevast olukorrast ei jaga mesiniku kutsestandard mesiniku elukutset abimesinikuks ja mesinikuks. Viis aastat on piisav ajavahemik, et selguksid abimesiniku rakendamise vajadused/võimalused.

Mesiniku kutsestandardil põhineva õppekava koostamine kutseõppeasutuse jaoks on aktiivselt töös. Jõutud on järgmiste sisuliste tulemusteni: õppetöö kestab kutseõppeasutuses ühe aasta, ja algus on planeeritud jaanuari või veebruari. Õppeöö sisaldab praktikat tegevmesiniku juures, mis algab mai-kuus ja lõpeb septembris. Selliselt on võimalik õppida teooriat, teha

läbi vajalik praktika tootmismesilas, täiendada pärast praktikat koolis veel teoreetilisi teadmisi ja lõpetada kutseõppeasutus kutseeksamiga. Kui kõik läheb plaanipäraselt, siis on põllumajanduse erialasid õpetaval kutseõppeasutusel võimalik õppetööga alustada jaanuaris 2012.

Seniks aga tõhusat osalemist mesindusalastel täienduskoolitustel ja õppepäevadel ning ettevõt-

likkust kasutada kutsestandardit iseõppimise teel vajalike teadmiste ja praktiliste kogemuste kaardistamisel.

Soovin saagirikast suve mesinikele, kes omandavad mesindusalaseid teadmisi, ning mesilastele, kes koguvad nektarit ja õietolmu, olles sealjuures suures sõltuvuses ka mesinikust...

Marje Riis

ARVE JA FAKTE ROOTSI MESINDUSEST

Rootsis on hinnanguliselt 10 000–14 000 mesiniku ja kaks mesinike ühendavat organisatsiooni: 9500 liikmega Rootsi Mesinike Liit (SBR, Sveriges Biodlares Riksförbund ehk Biodlarna) ja umbes 600-liikmeline Kutseliste Mesinike Ühing (Bodlingsföretagarna). Suurem osa kutselistest mesinikest kuulub ühtlasi SBR-i. Ametlikel andmetel on perede arv 150 000, kuid tegelikult arvatakse see olevat väiksem – umbes 120 000. Aastas toodetakse 2500 tonni mett.

SBR-i liikmete hulk, mis pärast 1950. aastate jõulist kasvu näitas aastakümnete jooksul langustendentsi (1980. aastate keskel toimus siiski teatav tõus), on paari viimase aastaga hakanud suurenema ning saavutanud 2010. aastaks enam-vähem 1920. aastate taseme. Palju on lisandunud naismesinikke, ning viimase 5 aastaga on naiste osakaal SBR-is tõusnud 15 protsendilt umbes 25 protsendile. Erinevalt mesinike arvust ei ole mesilasperede arv aga suurenenud.

Alates 1920. aastast on SBR kogunud mesinikelt andmeid näiteks tarude arvu, meesaagi suuruse ja hukkunud perede hulga kohta. Nende aruannete põhjal hukkus aastail 1920–2009 keskmiselt 12,5% peredest (6–20%). 2008./2009 aastal hukkus 565 mesiniku 7354 perest 17,5%, 2009./2010. aastal 751 mesiniku 13 598-st perest 24,7%, mis teeb kahe viimase aasta keskmiseks 21,5%. Keskmise arvestusest on jäetud välja väga ekstreemne juhtum 2009./2010. aasta talvel, kui ühe mesiniku 602-st perest hukkus 570.

Mesilasperede hukkumine on sagedasem neis Rootsi piirkondades, kus esineb varroatoosi. Näib, et ebapiisav varroatoosi ravi on üks mesilaste suremise peamistest põhjustest, kuigi oma osa on ka muudel

teguritel. 2009. ja 2010. aastal viidi Rootsis läbi veebipõhine talvekadude küsitlus. Küsimustiku koostamisel võeti eeskujuks COLOSS-võrgustiku WG1-töörühma koostatud ankeet. Aastail 2009–2010 jagunesid perede hukkumise põhjused Rootsis ligilähedaselt järgmiselt: 4% nosematoos, 4,5% lehemesi, 10,5% varroatoos, 10,5% kehvad emad, 13% tuvastamata põhjus, 14% näljasurm, 18,5% düsenteeria, 21% nõrgad pered, 24% muud põhjused.

Selleks, et omada suurte kadude põhjustest paremat ülevaadet, on taotletud ja nüüdseks ka saadud raha vaatlusmesilate rajamiseks. Projektiga on kavatsatud alustada sel aastal.

Preben Kristianseni ettekannet mesinike talvisel teabepäeval Tartus refereeris Katrin Linask

Preben Kristiansen puudutas oma ettekandes ka Bondi projekti alanimetusega: "Lase elada ja surra.". Tegemist on 1999. aastal käivitatud ühisprojektiga, milles osalesid mesinduse uurimisinstituudid Šveitsist, Rootsist ja Saksamaalt ning mis viidi läbi Rootsis Gotlandi saarel eraldatud paigas, kus üks meemesilase *Apis mellifera* populatsioon veetis 8 aastat mesinike sekkumiseta, saamata mingit varroatoosi profülaktikat või ravi. Projekti eesmärk oli selgitada välja, kas Euroopa tingimustes on "loodusliku valiku" kaudu võimalik saavutada varroalesta ja meemesilase vahelist tasakaalu, s.t. mesilaste varroatoosi-tolerantsust. Projekti alustati 150 perega, kolme aasta pärast kahanes perede arv talvise hukkumise ja varroatoosi tõttu drastiliselt. Kahjuks jätkus 2002. aastal ilmnenud varroatoosist

Preben Kristiansen
Aimar Lauge foto

põhjustatud suurte kadude trend ka järgnevatel aastatel. 2002. aastal talvituma jäänud 27-st perest oli aprilliks 2003 alles kõigest 7 rohkem kui 1500 mesilasega peret. Kaks neist olid seejuures väga tugevad, vähimagi varroalesta kahjustuseta.

Bondi-mesilaste puhul on märkimisväärne, et talvituvaid mesilasi on suhteliselt vähe – ning sellest tulenevalt ka talvituvaid varroalesti. Lisaks sellele on nendel peredel mõnevõrra vähem hauet, mis kahandab omakorda lestadega nakatumist. Paraku ei ole Bondi mesilased oma vähese produktiivsuse ja käitumisomaduste tõttu mesiniku aspektist vaadatuna jätkusuutlik lahendus, kuigi nende kohastumine näitab, et ka meie meemesilased on põhimõtteliselt suutelised varroalestega koos elades ellu jääma.

Lootused, et saaretingimustes kujuneb välja varroatoosi suhtes tolerantsete mesilaste populatsioon, ei täitunud. Evolutsioonibioloogia aspektist osutus Bondi projekt tulemuslikuks, kuid mesindus-majanduslikus mõttes sobimatuks. Kas ellujäänud peredel on eriline vastupanuvõime, ei ole teada. Seda näitab tulevik.

K.L.

Õnnitleme kevadisi sünnipäevalapsi!

Soovime tugevat tervist ja erksat vaimu!

Karl Eestalu	98	13. märts	Kalju Korp	78	9. aprill	Peeter Tamm	70	8. aprill
Armult-Eeliks Reinsalu	88	31. mai	Olaf Puurits	78	27. aprill	Leili Päärmaa	70	22. aprill
Õie Djakonova	86	1. mai	Linda Mendel	78	10. mai	Armi Kuriks	70	5. mai
Lembit Sirge	85	1. aprill	Heino Kostabi	78	19. mai	Vello Eldemeel	70	13. mai
Johannes Lamp	85	23. aprill	Väino Niinemets	77	12. märts	Helmut Talu	70	27. mai
Vambola Reimets	85	16. mai	Ilmar-Heinrich Jõesoo	77	6. aprill	Vello Tuulik	65	6. märts
Maimu Sinijärv	84	18. märts	Ants Martinson	76	17. märts	Rein Laur	65	9. märts
Ülo Silm	84	26. aprill	Endel Alev	76	2. aprill	Tiit Väljaots	65	27. märts
Sulo Lüiste	83	17. aprill	Kalju Vana	76	4. aprill	Toivo Lant	65	17. aprill
Kaljo Järva	81	30. aprill	Ants Allikmets	76	7. aprill	Urmas Mikk	60	28. märts
Edgar Puidet	81	3. mai	Endel Vilepill	76	22. aprill	Galina Urbas	60	1. aprill
Helmuth Muuga	80	19. märts	Ivar-Vello Rinne	75	18. aprill	Uuno Laumets	60	6. aprill
Helmut Miller	80	1. mai	Kaljo Laursoo	75	27. aprill	Igor Valtin	60	11. aprill
Valter Jöots	80	16. mai	Andres Valinu	75	1. mai	Jaan Jürgenson	60	17. mai
Ilmar Tunnel	80	30. mai	Lembit Aun	70	2. märts	Andres Kiršteim	55	11. aprill
Ervin Öunapuu	79	17. aprill	Riho Tommingas	70	7. aprill	Lui Rimmelg	50	18. aprill

Saame tutvavaks!

26. märtsil 2011 valiti EML-i uue juhatus. Kõigile juba ammu tuttavate mesinike kõrval on juhatuses nüüd üks uus ja veel päris noor mees, MART KULLAMAA.

Mart sündis 3. augustil 1986. aastal Tallinnas. Tema haridustee algas Saku Keskkoolis, jätkus Saue

Gümnaasiumis ja Gustav Adolfi Gümnaasiumis. Praegu õpib Mart Tallinna Tehnikaülikoolis ehitusinseneriks.

Mardil on noorusele vaatamata juba soliidne mesinikustaaž – üle 10 aasta! Praegu on Mardil 50 peret.

EML-i juhatusel liikmena tahab Mart tuua liidu tema liikmetele lähemale ning populariseerida mesindusega tegelemist – nii hobikorras kui ka kutsena. Ja loomulikult loodab ta EML-i liikmeskonna tõhusat kasvamist.

Soovime Mardile uues juhatuses julget pealehakkamist ja edu oma mõtete elluviimisel!

"Mesiniku" toimetuse

"Smart"

Trükikuradi tembud Meeuringuga

"Mesiniku" veebruarinumbris avaldatud meeturu ülevaates oli trükikuradi süül sees mitu viga. Refereeringus oli ekslikult kirjas, et üle poole meetarbijatest on vanuses 45-47 aastat. Algselt kirjutasin aga hoopis sellest, et vanemad inimesed on sagedasemad meetarbijad. Üle poole 45-74-aastastest inimestest tarvitab mett regulaarselt, kuid 15-24 aastastest teeb seda ainult veerand.

Samuti jäi refereeringus segaseks leibkonna keskmine meetarbimine, kuna oma ettekandes käsitlesin eraldi aritmeetilist keskmist ja mediaankeskmist. Veebruarikuu "Mesiniku" jõudsid küll mõlemad numbrid, aga ilma selgituseta. Nimelt ühe leibkonna (leibkonnaks loetakse samas eluruumis ühiselt elavad inimesed) keskmiseks meetarbimiseks 2010. aastal oli 4,7 kg. Leibkonna mediaantarbimine (ehk kogus, millest pooled leibkonnad tarvitavad vähem ja pooled rohkem mett) oli 3 kilogrammi.

Kui jagada leibkonna tarbitav meehulk leibkonna liikmete arvuga, tuleb keskmiseks tarbimiseks 1,8 kg inimese kohta. Mediaantarbimine oli 1,25 kg. NB! Neis numbrites on arvestatud kogu tarvitatud mesi (kaasa arvatud sugulastelt ja tuttavatelt tasuta saadud mesi).

Ülevaate 2010. aasta meetarbijate uuringust leiata siit: <http://mesindus.ee/node/2279>.

Uuringut võite täismahus lugeda siit: http://linuxator.com/files/Socio_meeuring_2010.pdf.

Martin Rebane

Müüa mesika seemet (Raplamaal). Tel 5288744.

EML ajalehe "Mesinik" järgmine number 3(65) ilmub juunis 2011.

Kaastööd, teated ja reklaam saata aadressil: J. Vilmsi 53G, 10147 Tallinn (EML) või e-postiga: kilk@cc.ttu.ee või linask@neti.ee.
EML kontakttelefonid: 52 93 589 (A. Kilk) või 63 764 93 (EML kontor, J.Vilmsi 53G, 10147 Tallinn; teisipäeviti ja reedeti kell 10-16).
Mesindusalane teave Internetis: www.mesindus.ee.

Eesti mesinduse arendamist toetab käesoleval ajal Euroopa Liit
"Mee tootmise ja turustamise arendamise Eesti riikliku programmi 01.09.2010 – 31.08.2013" tegevuste kaudu.

Mesindusprogrammi eesmärgid on: mesinike ja mesindusseltside abistamine ja toetamine mesinduspäevade ja -õppuste korraldamisel ning kohaliku mesinduselu edendamisel; teabelevi arendamine ja mesinike parem erialane teavitamine; mesinduse efektiivsete tehnoloogiliste lahenduste arendamine, tutvustamine ja propageerimine; toote- ja turuarenduse tegevuste suunamine ja toetamine; varroatoosi ja teiste mesilashaiguste tõhusate tõrjemeetodite ja -võtete propageerimine ning mesinike nõustamine mesilashaiguste tõrjes; mee kvaliteedi seireuuringute korraldamine ja mesinike teavitamine ning nõustamine küsimustes, kuidas mee tootmise ja käitlemise protsessis mee kvaliteeti säästa ja parandada. Programmi raames valminud materjalid on tasuta.